

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-26/2023/11

Datum: 23. 6. 2023

Ministrstvo za infrastrukturo
gp.mzi@gov.si

ZADEVA: Predlog novega Zakona o letalstvu (EVA 2021-2430-0094) – DODATNO MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-623/2021/186, prejet dne 22. 6. 2023 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 5. odstavka 17. člena in 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo dodatno mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu dopolnjenemu Predlogu novega Zakona o letalstvu – EVA 2021-2430-0094 (predlog ZLet-1), s katerim se med drugim v slovenski pravni red prenašata Direktiva Sveta 2004/82/ES z dne 29. aprila 2004 o dolžnosti prevoznikov, da posredujejo podatke o potnikih (Direktiva API) in Direktiva (EU) 2016/681 evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (Direktiva PNR), v delu, ki določa obveznosti letalskih prevoznikov glede prenosa podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR).

IP se zahvaljuje za pojasnila podana v vašem dopisu in na sestanku dne 12. 6. 2023. IP pozdravlja nekatere dopolnitve besedila in v izogib podvajanja ne ponavlja vseh že podanih stališč v mnenju št. 007-26/2023/3 z dne 21. 4. 2023. Po pregledu gradiva IP ugotavlja, da ostajajo aktualne nekatere pripombe IP podane v omenjenem mnenju, zlasti glede prenosa Direktive API in Direktive PNR. IP se zaveda, da je vprašanje ureditve teh vsebin kompleksno in nujno povezano s spremembami Zakona o nalogah in pooblastilih policije. Hkrati ugotavljamo, da predlog ZLet-1 ni v celoti usklajen s sodbo sodišča EU v zadevi št. C-817/19.

Dodatno IP pojasnjuje, da veljajo določbe ZVOP-2 tudi za področja in obdelave, za katere se Splošna uredba ne uporablja in v zvezi s tem izpostavlja, da mora biti glede na 38. člen Ustave vsaka obdelava osebnih podatkov primarno opredeljena z zakonom in ne podzakonskim aktom. Prav tako pa mora tak zakon zadostiti tudi zahtevam 2. odstavka 6. člena ZVOP-2 glede vsebin, ki jih mora določati. ZVOP-2 v 6. odstavku 6. člena še določa, da se na obveščevalno-varnostnem in protiobveščevalnem področju lahko zbirajo in nadalje obdelujejo osebni podatki, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, ne glede na določbe drugega odstavka 9. člena Splošne uredbe. Vendar pa je obdelava osebnih podatkov dopustna le, če je nujno potrebna za namen izvajanja zakonsko določenih pooblastil in nalog državnih organov, ki delujejo na tem področju. Obdelave morajo biti določene z zakonom, v skladu z 2. odstavkom 6. člena ZVOP-2. Te zahteve je torej treba upoštevati tudi pri urejanju vsebin obdelav osebnih podatkov na področju vojaškega letalstva.

K 98. – 102. členu

IP pozdravlja nekatere dopolnitve predloga ZLet-1 s ciljem uskladitve predpisov z zahtevami sodbe sodišča EU v zadevi št. C-817/19, a hkrati ugotavlja, da iz prejetega gradiva glede na določbe 101. člena (in ZNPPol) še vedno izhaja tudi **zakonska obveznost zbiranja podatkov za vse lete znotraj**

EU ne glede na zahteve Direktive PNR, ki se nanašajo primarno zgolj na zbiranje PNR podatkov o vseh letalskih potnikih, ki vstopajo v EU ali iz nje izstopajo.

Kot je v svoji sodbi v zadevi št. C-817/19 opozorilo Sodišče EU, je taka opredelitev obveznega zbiranja navedenih osebnih podatkov za vse letalske potnike pogojena s predhodno oceno nujnosti, potrebnosti in učinkovitosti takega posega ter oceno groženj, povezanih s terorističnimi in hudimi kaznivimi dejanji, ter na tej podlagi z ugotovitvijo obstoja take grožnje. Šele taka presoja in ugotovitev bi lahko upravičila vzpostavitev tovrstnega posega v osebne podatke vseh letalskih potnikov. IP pozdravlja delno izboljšavo besedila predloga zakona, da se pri obdelavi osebnih podatkov vseh potnikov na notranjih letih v EU za namen učinkovitega boja za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj upoštevajo ocene tveganj oziroma drugi pogoji in omejitve na podlagi zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije. Vendar pa gre pri tem še vedno za obdelavo in zbiranje vseh osebnih podatkov za vse notranje lete, zato IP ocenjuje, da bi moral predlagatelj izvesti ustrezno presojo, saj **sorazmernost zbiranja osebnih podatkov vseh letalskih potnikov tudi za vse lete znotraj EU po mnenju IP ni upravičena in ustavno skladna**.

Iz ustaljene sodne prakse, kot je med drugim opozorilo Sodišče EU v sodbi v zadevi št. C-817/19, izhaja, da morajo države članice, kadar jim puščajo določbe direktive polje proste presoje pri opredelitvi ukrepov za prenos, ki so prilagojeni različnim mogočim položajem ob uporabi teh ukrepov ne zgolj razlagati nacionalno pravo v skladu z direktivo, temveč tudi paziti, da se ne oprejo na tako razlago direktive, ki bi bila v nasprotju s temeljnimi pravicami, ki jih varuje pravni red EU. Navedeno v tem kontekstu izhaja tudi iz Ustave. Zato ponovno predlagamo, da izpostavljene skrbi in pripombe IP upoštevate pri nadaljnjem urejanju predmetne materije.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti;
- v vednost: Ministrstvo za pravosodje: gp.mp@gov.si.